

Försvarsutskottets betänkande

1976/77:7

med anledning av propositionen 1976/77:100 såvitt avser beredskapsbudget för totalförsvaret

I propositionen 1976/77:100 bilaga 26 (försvarsdepartementet) har regeringen – efter föredragning av statsrådet Krönmark – föreslagit riksdagen att godkänna ett som bilaga 26.1 fogat förslag till beredskapsbudget för totalförsvaret för budgetåret 1977/78.

Utskottet

Enligt 9 kap. 3 § regeringsformen skall riksdagen företa budgetreglering för närmast följande budgetår eller, om särskilda skäl föranleder det, för annan budgetperiod. Vid denna budgetreglering skall riksdagen beakta behovet under krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden av medel för rikets försvar.

Medelsbehovet för försvarsåtgärder i inledningsskedet av ett krig och vid krigsfara m. m. kan bestridas på flera olika sätt. Statsbudgetens förslagsanslag kan överskridas för ändamålet och riksdagen brukar bemyndiga regeringen att medge överskridande av de särskilda utgiftsramarna för det militära försvaret och civilförsvaret om det behövs av beredskapsskäl (prop. 1975/76:100 bil. 6 s. 81, FöU 1975/76:32 s. 24, rskr 1975/76:273). Vidare har regeringen bemyndigats att vid krig, krigsfara eller annan omständighet av synnerlig vikt för rikets försvarsberedskap disponera vissa rörliga krediter i riksgäldskontoret för åtgärder inom jordbruks- och handelsdepartementens verksamhetsområden (prop. 1970:1 bil. 11, JoU 1970:3, rskr 1970:125, prop. 1970:1 bil. 12, SU 1970:10, rskr 1970:10, prop. 1973:1 bil. 12, FöU 1973:9, rskr 1973:63 och prop. 1974:8, FöU 1974:8, rskr 1974:34).

Riksdagen har sedan budgetåret 1975/76 för varje budgetår godkänt en särskild beredskapsbudget för totalförsvaret. Beredskapsbudgeten tar upp anslag för civila och militära utgifter som genast blir följden av att man beslutar om förstärkningar av försvarsberedskapen. Utgifter som kan bestridas av förslagsanslag eller med utnyttjande av rörlig kredit ingår inte i anslagsberäkningarna.

Den beredskapsbudget som riksdagen har godkänt för innevarande budgetår (prop. 1975/76:100 bil. 24, FöU 1975/76:17, rskr 1975/76:141) tar på driftbudgeten upp anslag om sammanlagt 1 985 milj. kr. och på kapitalbudgeten anslag om sammanlagt 845 milj. kr. eller totalt 2 830 milj. kr. Anslagsbeloppen grundar sig i huvudsak på beräkningar som gjordes år 1969.

I den beredskapsbudget för totalförsvaret för nästa budgetår som regeringen föreslår riksdagen att godkänna tas upp anslag om sammanlagt 5 966 milj. kr., varav 3 435 milj. kr. på driftbudgeten och 2 531 milj. kr. på kapitalbudgeten. Förslaget innebär en ökning med totalt 3 136 milj. kr. i förhållande till den senast godkända beredskapsbudgeten. Anslagsberäkningarna är grundade på resultaten av en nyligen genomförd översyn av de ändamål för vilka medel bör beräknas i beredskapsbudgeten för totalförsvaret. Medel för vissa nya ändamål har ansetts böra uppföras i beredskapsbudgeten, bl. a. för reglering av vissa krigsviktiga egendomsskador. Anslagsberäkningarna har i den utsträckning det varit möjligt skett i prisläge våren 1976.

De anslag som tas upp i regeringsförslaget är alla betecknade som förslagsanslag och har beräknats för en tid av trettio dagar av högsta försvarsberedskap.

Utskottet tillstyrker att riksdagen godkänner regeringens förslag till beredskapsbudget för nästa budgetår. Godkännande innebär ett bemyndigande för regeringen att under de förhållanden som anges i 9 kap. 3 § tredje stycket regeringsformen utnyttja beredskapsbudgeten för avsett ändamål.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

att riksdagen godkänner det i propositionen 1976/77:100 bilaga 26 framlagda förslaget till beredskapsbudget för totalförsvaret för budgetåret 1977/78.

Stockholm den 15 februari 1977

På försvarsutskottets vägnar
PER PETERSSON

Närvarande: herrar Petersson i Gäddvik (m), Gustavsson i Eskilstuna (s), Glimnér (c), Holmqvist (s), Pettersson i Örebro (c), Gustavsson i Ängelholm (s), Karl Bengtsson i Varberg (fp), fru Sundström (s), herrar Björk i Gävle (c), Brännström (s), Oskarson (m), Hedberg (s), Lindblad (fp), fru Wohlin-Andersson (c) och herr Svartberg (s).